

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXI. — Izdan in razposlan dne 25. junija 1902.

Vsebina: Št. 125. Razglas, da se Najviša dopustilnica za lokalno železnico od postaje Tlumacz—Paľahicze v Tlumacz prenaša na delniško družbo Chropinske cukrarne.

125.

Razglas ministrstva za železnice z dne 18. junija 1902. l.,

da se Najviša dopustilnica za lokalno železnico od postaje Tlumacz—Paľahicze v Tlumacz prenaša na delniško družbo Chropinske cukrarne.

Ker je delniška družba Chropinske cukrarne na Dunaju po odloku c. kr. deželne sodnije v Levovu z dne 17. oktobra 1900. l., št. e. $\frac{201/99}{35}$

kupila lokalno železnico od postaje Tlumacz—Paľahicze v Tlumacz, ki jo je zgradila in v obrat dejala družba tumaške cukrarne „Cukrowarnia w Tlumaczu, Gumiński, Volter i spółka“ na podstavi Najviše dopustilnice z dne 21. oktobra 1892. l. (drž. zak. št. 198), se dopustilo primerne pravice in dolžnosti, ki so nastale poprej omenjeni družbi tumaške cukrarne na podstavi Najvišega pooblastila gledé oznamenjene lokalne železnice, prenašajo na delniško družbo Chropinske cukrarne in se o tem povodu ustanavljajo izpremenjenim razmeram primerno tako-le:

I.

Določila v §§. 1 do vštévši 5, potem 7 do vštévši 11, končno 13 do vštévši 15 Najviše dopustilnice z dne 21. oktobra 1892. l. (drž. zak. št. 198) ostanejo v moči s prenarodbo, da se

v 1. odstavku §. 13 ni ozirati na zadnji odstavek §. 12, temveč na št. 2 v nastopnem izpremenjenega §. 12 in da je temu primerno namesto „obratni in rezervni zakladi“ postaviti „glavnične reserve“.

Namesto določil v §§. 6 in 12 Najviše dopustilnice z dne 21. oktobra 1892. l. (drž. zak. št. 198), ki se s tem razveljavljajo, stopijo nastopni zaukazi.

§. 6.

Za efektivno napravno glavnico dopuščene železnice se sedaj ustanavlja združina lokalne železnice, prištévši postranske stroške, ki jih je pravilno izkazati in ki potrebujejo odobrila državne uprave.

Stroški po zdražbi železnice izvršenih nadaljnjih novih stavb ali pomnožitve obratnih naprav se smejo prištéti napravni glavnici samo tedaj, ako je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih naprav in se stroški izkažejo pravilno.

Vso napravno glavnico je po računih razdolžiti do preteka dopustilne dobe po zaukazih državne uprave, vzemši v podstavo štiriodstotno obrestovanje, z merilom, da se mora v 1. odstavku tega §. 6 ustanovljena napravna glavnica razdolžiti v času, ko se prenese dopustilo, napravni glavnici morda pozneje prirasli stroški (odstavek 2) pa se morajo začeti razdolževati, kadar se dovoli prenos, in se morajo torej enakomerno razdolžiti.

§. 12.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico odkupiti vsak čas plačavši ob času odkupa v zmislu §. 6, končnega odstavka še ne razdoločeno napravno glavnico.

Država ima pravico plačati to glavnico ali v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

2. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, ko izplača odškodnino, predpisano v št. 1, brez daljnje odplate v bremen čisto last in v užitek dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, v številki vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, in pa iz naprave glavnice narejene glavnične rezerve, v kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilo državne uprave.

3. Sklep državne uprave o izvrševanju pravice državnega odkupa, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določijo:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj bodisi kakor pritliklina železniškega podjetja, bodisi v založbo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše izprave odkupne cene (št. 1), ki jo je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

4. Državni upravi se pridržuje pravica, vročivši odkupno izjavo postaviti ob enem posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počeni ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obremenba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

5. Koncesijonarka je dolžna, poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesijonarka ne izpolnila te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesijonarke in brez sodnega posredovanja v fizično posest vzeti oznamenjene imovinske predmete.

Počeni s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do zgoranjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

6. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 3) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesijonarka je dolžna dati državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago pravne listine, katere bi bile morda še potrebne z nje strani.

II.

Na podstavi §. 5 Najviše dopustilnice z dne 21. oktobra 1892. l. (drž. zak. št. 198), se izdajajo nastopna določila:

1. Koncesijonarka je dolžna na zahtevo c. kr. uprave državnih železnic iz svojih sredstev pripraviti za obratovanje potrebna vozila in to: 1 lokomotivo s tenderjem, vrsta 97, 1 kombiniran poštni in službeni voz in 10 tovornih voz poleg potrebne rezerve vozil.

Ako bi se v zmislu določil §. 1 dopustilnice na lokalni železnici uvel osebni promet, mora koncesijonarka pripraviti tudi dva osebna voza in nadalje ukreniti zaradi osebnega prometa potrebne naprave, oziroma dopolnitve železničnih zgradb.

Vozila je zgraditi po načrtih tipov, ki jih določijo uprava državnih železnic.

2. Koncesijonarka je dolžna dovoliti stik železnic nižega reda (lokalnih in malih železnic), potem dovlačnic (rudniških, industrijskih in gozdnih železnic) tako, kakor je najmanj nadležno za obrat lokalne železnice proti povračilu nastalih svojih stroškov.

Ako bi se o pogojih stika takih železnic, in pa o rabi obstoječih naprav lokalne železnice in uredbi obratne službe v prehodnem prometu, končno o vzajemni rabi vóz med udeleženimi podjetji ne dosegel porazum, se pridržuje ustanovitev teh pogojev c. kr. ministrstvu za železnice.

Ob dogovorih za stik dovlačnic se je kolikor moči ozirati na načelna določila zadevnega obrazca c. kr. uprave državnih železnic; nameravane razlike od njih je razložiti, kadar se predložijo dogovori c. kr. ministrstvu za železnice.

3. Tarife za prevoz oseb in tovorov, razredba blaga in vsa druga tovorni prevoz zadevajoča postranska določila potrebujejo odobri la c. kr. ministrstva za železnice; pri tem je vpoštevati na eni strani javne ozire, na drugi strani izdatno donosnost železniškega podjetja.

Tarifni del I v njem navedenih avstrijskih in bosensko-hercegovinskih železnic, obsegajoč skupna določila za prevažanje oseb, potne prtljage, ekspresnega blaga in psov, nadalje tarifni del I gledé splošnih določil za prevažanje mrtvecev, živih živali in živega blaga po avstrijsko-ogrskih in bosensko-hercegovinskih železnicah, ta del z izpremembami, zavisnimi od razredbe blaga c. kr. avstrijskih državnih železnic, bodeta na zahtevo c. kr. ministrstva za železnice morala veljati tudi za družbeno železnično progó.

Vozne in tovorne cene in druge pristojbine, ki jih je pobirati, se smejo zaračunjati samo v vsakokratni zakoniti deželski vrednoti brez nadavka.

Čim je podala železnica v dveh zaporednih obratnih letih čisti donos vsaj sedmih odstotkov napravne glavnice, lahko c. kr. ministrstvo za železnice zaukaže, da se razmeroma znižajo tarifni postavki, ki so bili dotlej v moči.

C. kr. ministrstvu za železnice se nadalje pridružuje v pripravnem času ukreniti, kar je v korist avstrijske mlinske industrije morda potrebno gledé tarifnega ravnanja z žitom in moko.

4. Ako bi nastala nadloga in nenavadna draginja živeža za ljudi in koristne živali v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, ima mi-

nister za železnice pravico po potrebi znižati zadevne voznine.

5. Koncesijonarka je dolžna pošto in poštne uslužbence prevažati z vsemi v voznem redu zaznamovanimi osebnimi in mešanimi vlaki.

Za to opravó in pa za druge oprave v namene poštnega zavoda sme koncesijonarka zahtevati primerno odplato, ki se določi z dogovorom.

Pisma, izvzemši denarne in vrednostne pošiljatve pa se morajo prevažati brezplačno.

Vozne rede vlakov, ki se rabijo za prevažanje pošte, je ustanoviti po vsakikrat veljajočih predpisih z odobrilom nadzornega oblastva.

Ako bi za izvrševanje poštne službe na postajah nastali potrebni posebni prostori, se bo posebno dogovoriti gledé odškodnine, ki jo bo plačati v obliki najemnine za rabó teh prostorov, ki jih pripravi koncesijonarka.

Notranja oprava, snaženje, razsvetljava in kurjava teh prostorov je v skrbi poštne uprave.

Dopisi, ki se pišejo gledé uprave železnice med ravnateljstvom ali predstojništvom železniškega podjetja in med podrejenimi mu organi ali med temi samimi, se smejo prevažati po uslužbencih železniškega zavoda.

6. Koncesijonarka prevzema dolžnost napraviti, urediti in vzdrževati za železniški obrat in dajanje znamenj potrebne telegrafske vode na svoje stroške ali po zaukazu ali po posredovanju državnega telegrafskega zavoda in te telegrafske vode za ceno odškodnino, ki se dogovori, dajati uporabljati tudi za državne in zasebne dopise.

Državni upravi je prepuščeno napraviti samostojne vode na zemljišču, odkupljenem od koncesijonarke ali sicer porabljenem za železnične namene, brez vsake odplate ali odškodnine, in ako se napravi samostojen vod železničnega obrata te žice državnih telegrafov pritrditi na opornikih teh vodov.

Za nadzorovanje in vzdrževanje takih državnih prog mora koncesijonarka brezplačno sodelovati po železniškem osebju, ako ne zahteva posebnega strokovnega znanja.

Koncesijonarka je dalje dolžna po dopuščeni železnici prevažati gradivo in rekvizite državnega telegrafskega zavoda po tarifnih postavkih, veljavnih za

vojaške prevoze, jih na postajah vkladati brezplačno in jih shranjevati.

Koncesijonarka je končno dolžna se gledè dopuščene železnice podvreči tudi uredbi razmerja državnega telegrafskega zavoda k lokalnim železnicam, ki se namerava in ki se izvrši ukazoma.

7. Državni uradniki, nameščenci in služabniki, ki po ukazilu oblastev, nadzirajočih upravo in obrat železnic, ali pa v obrambo koristi države rabijo železnico vsled dopustila ali iz dohodarstvenih ozirov in se izkažejo z uradnimi potrdilnicami, ki jih v njih poverilo izdaje c. kr. ministrstvo za železnice, se morajo prevažati s potno prtljago vred brezplačno.

8. Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže itd.) naj slično veljajo znižani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prevoze.

9. Odgnance, kaznjence in druge osebe, ki se prisilno prevažajo na javne stroške, in pa njihovo spremstvo, to tudi na povratku, je prevažati po znižani voznini po pravilih, veljajočih zato vsakikrat na c. kr. državnih železnicah.

Za take prevoze, ki se morajo spraviti vedno v ločene oddelke vóz, je s pristojnimi oblastvi dogovoriti določene dneve in vlake.

10. Pošiljatve za namene zavodov državne konjereje in njih spremstvo uživajo, ako niso zato ustanovljene posebne ugodnosti, za vojaške prevoze veljajoče znižane tarifne postavke.

11. Uredba tarif za osebe in tovore (št. 3 in 4) in pa dajatev za javne namene (št. 5 do 10) se vsak čas pridržuje zakonodajstvu. Taki uredbi se mora podvreči koncesijonarka.

Wittek s. r.